

เลขที่ 15-5
วันที่ 1 ส.ค. 2566
เวลา 15.30 น.

สลด. (eMail)

ส่ง : กพต.

รับที่ : ร2733/66

1 มี.ค. 2566 เวลา 15.30 น.

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๒๐๔/๕๓๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง สรุปลผลการพิจารณาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีปัญหาการจัดการที่ดินของหน่วยงานรัฐ ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๗๖๕ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. แบบรายงานสรุปลผลการพิจารณาในภาพรวมต่อข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง สรุปลผลการพิจารณาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีปัญหาการจัดการที่ดินของหน่วยงานรัฐ ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอ โดยเป็นกรณีที่สำคัญที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีปัญหาการจัดการที่ดินของหน่วยงานรัฐ ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางหรือผลการดำเนินการดังกล่าว และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สรุปลผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) ซึ่งกำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่เสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีปัญหาการจัดการที่ดินของหน่วยงานรัฐ ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินมีอำนาจพิจารณาหรือให้ใช้ประโยชน์ที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินกิจการอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในกรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ด้านพลังงาน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ โดยให้คำนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติ ประโยชน์แก่เกษตรกรและประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีปัญหาการจัดการที่ดินของหน่วยงานรัฐ ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓. สารสำคัญ

เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดการประชุมร่วมกันระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย ส.ป.ก. ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อหารือประเด็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว ซึ่งที่ประชุมมีมติเกี่ยวกับประเด็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังนี้

(๑) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทบทวนการบังคับใช้นโยบายตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่องการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ ประชุมมีมติให้คงไว้ซึ่งคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่เห็นควรให้มีการพิจารณาการใช้คำสั่งดังกล่าว โดยให้ใช้เฉพาะในบางพื้นที่และเป็นกิจการที่ได้รับอนุญาตก่อนวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับเท่านั้น นอกจากนี้ควรพิจารณาอนุญาตเป็นรายกรณีเพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและหากกิจการที่ได้รับอนุญาตสิ้นสุดสัญญาสัมปทานแล้วควรนำพื้นที่นั้นกลับมาดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรต่อไป

(๒) ข้อเสนอแนะกรณีมีความจำเป็นต้องเพิกถอนหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เกิดจากปัญหาการทับซ้อนระหว่างพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกับพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรดำเนินการตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๕๑/๒๕๕๕

ที่ประชุมมีมติให้การแก้ไขปัญหาคือพื้นที่ทับซ้อนระหว่างป่าสงวนแห่งชาติกับพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเป็นกรณีที่ควรดำเนินการเร่งด่วน เนื่องจากความไม่ชัดเจนของพื้นที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้เห็นควรให้แต่ละหน่วยงานคำนึงถึงผลกระทบและการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบนั้นด้วย โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๕๑/๒๕๕๕ อย่างเคร่งครัด

รายละเอียดผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดพิจารณาสรุปผลการพิจารณาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีปัญหาการจัดการที่ดินของหน่วยงานรัฐ ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย โทร/โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๒๙๐๔